

Εσωτερικός έλεγχος
συμμόρφωσης με τους κανόνες
ανταγωνισμού (“antitrust audit”):
στόχευση, τεχνική ελέγχου,
οργανωτικές αρχές, νομικές
επιπλοκές

Εισαγωγή

Τι είναι ο εσωτερικός έλεγχος συμμόρφωσης με τους κανόνες ανταγωνισμού;

Σύγχρονο, ευέλικτο εργαλείο προληπτικής συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τους κανόνες ανταγωνισμού.

Πρόσφατα, έχει εξελιχθεί σε μία πολυσύνθετη και εξειδικευμένη άσκηση που απαιτεί καλό συγχρονισμό, εκ των προτέρων εξοικείωση των νομικών συμβούλων των επιχειρήσεων με τις ιδιαιτερότητές του, αλλά και ακριβή στόχευση.

Τα **κύρια χαρακτηριστικά** του είναι τα εξής:

- Εκκινεί με ίδια πρωτοβουλία της επιχείρησης

- Αναφέρεται στο χρονικό διάστημα πριν την έναρξη διαδικασίας για παραβάσεις των άρθρων 1, 2 Ν. 3959/2011 ή/και 101, 102 ΣΛΕΕ

- Εντάσσεται στα πλαίσια της τακτικής λειτουργίας συμμόρφωσης (*compliance function*) της επιχείρησης ή εξυπηρετεί το στρατηγικό σχεδιασμό της επιχείρησης όταν πιθανολογούνται παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού

Εισαγωγή

(5/69)

Σε ποιες ερωτήσεις απαντά η σημερινή παρουσίαση:

Ποιος διεξάγει τον εσωτερικό έλεγχο;

Πώς ορίζεται το **εύρος του ελέγχου**; Για ποιο λόγο εκκινούμε τον έλεγχο; Τι ακριβώς (ποιες μορφές πιθανής παράβασης) ερευνούμε; Ποιον ερευνούμε; Με ποιο τρόπο θα διεξάγουμε τον έλεγχο και ποια μορφή αυτός θα λάβει;

Ποιες **προπαρασκευαστικές ενέργειες** απαιτούνται πριν την εκκίνηση και για τον ορθολογικό σχεδιασμό του εσωτερικού ελέγχου;

Εισαγωγή

(6/69)

Σε ποιες ερωτήσεις απαντά η σημερινή παρουσίαση:

Ποια τα (εναλλακτικά) διαδικαστικά στάδια του ελέγχου;

Ποια τα όρια του ελέγχου: προσκρούει η διεξαγωγή του σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, και κυρίως στο ρυθμιστικό πλαίσιο προστασίας των προσωπικών δεδομένων; Τίθενται ζητήματα προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων της επιχείρησης στα πλαίσια της οποίας εκκινεί η διαδικασία;

Με ποιο τρόπο είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν πρακτικά τα ευρήματα που θα προκύψουν από τον έλεγχο;

Ενέργειες πριν από τη διεξαγωγή του ελέγχου

1. Επιλογή Νομικού Συμβούλου

(8/69)

Εσωτερικός
Νομικός
Σύμβουλος

ή

Εξωτερικός
Νομικός
Σύμβουλος

- **Δεν** ισχύει η αρχή της προστασίας του απορρήτου της επικοινωνίας μεταξύ δικηγόρων και πελατών
- Ενδεχόμενος Κίνδυνος Υποκειμενικότητας
- Πιο περιορισμένη δυνατότητα υποστήριξης τους ελέγχου
- **Ισχύει** η αρχή της προστασίας του απορρήτου της επικοινωνίας μεταξύ δικηγόρων και πελατών
- Εξασφάλιση Αντικειμενικότητας
- Περισσότεροι δικηγόροι και δικηγόροι διαφορετικών ειδικοτήτων για την υποστήριξη του Ελέγχου
- Διορισμός από Ευρωπαϊκό Συντονιστικό Γραφείο

3. Σχεδιασμός του ελέγχου

(10/69)

- **Χρονική διάρκεια**
 - ✓ Για το υπό έλεγχο υλικό **σημείο αναφοράς κατά κανόνα η πενταετία**
 - ✓ **Παράταση του χρονικού διαστήματος έρευνας** σε περιπτώσεις διαρκών παραβιάσεων ή όπου τίθενται ζητήματα παραγραφής
 - ✓ Η **διάρκεια του ελέγχου** καθεαυτή εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες (κατά μέσο όρο **έξι μήνες**)
- **Γεωγραφικό εύρος**
 - ✓ Σημαντική παράμετρος όταν ο έλεγχος είναι **κεντρικά σχεδιασμένος**
 - ✓ Προτεραιότητα στις **αγορές - κλειδιά**

3. Σχεδιασμός του ελέγχου

(11/69)

- **Τι ψάχνουμε;**

- ✓ Έμφαση σε **συγκεκριμένες παραβιάσεις** του δικαίου του ανταγωνισμού
- ✓ Κατά κανόνα **επαγγελματικά και υπηρεσιακά** (όχι προσωπικά) **αρχεία**
- ✓ Κατηγορίες **εγγράφων** με **ιδιαίτερο ενδιαφέρον**:
 - **Πρακτικά** συναντήσεων **ενώσεων επιχειρήσεων**
 - **Υλικό** που περιέχει **εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες ανταγωνιστών** (π.χ., τιμοκατάλογοι, πολιτικές εκπτώσεων)
 - **Ηλεκτρονικές επικοινωνίες (e-mail)** με προμηθευτές και πελάτες
 - **Συμβάσεις** (με προμηθευτές και πελάτες ή ακόμα και ανταγωνιστές)
 - **Εσωτερικά έγγραφα** που αποτελούν συγκλίνουσες αποδείξεις για την παράβαση
 - **Ημερολόγια**, ηλεκτρονικές ατζέντες (outlook calendar)

3. Σχεδιασμός του ελέγχου

(12/69)

- **Ποιους ψάχνουμε;**
 - ✓ Προτείνεται η επιλογή υπαλλήλων από όλες τις πιθανές θέσεις στην **ιεραρχία** της ελεγχόμενης εταιρείας
 - ✓ **Διευθυντικά στελέχη**
 - Πιθανότερο να έχουν **απευθείας επαφές** με ανταγωνιστές
 - συνήθως **εκπροσωπούν** την εταιρεία σε **συλλογικά όργανα** π.χ., ενώσεις επιχειρήσεων
 - Πηγή πληροφοριών για **τις στρατηγικές και πολιτικές** της εταιρείας
 - ✓ **Υπάλληλοι και άλλοι εργαζόμενοι**
 - **Απευθείας** επικοινωνία με **προμηθευτές και πελάτες**
 - Πηγή πληροφοριών για την **εφαρμογή των πολιτικών** της εταιρείας στην **πράξη**

3. Σχεδιασμός του ελέγχου

(13/69)

Κατά το σχεδιασμό του ελέγχου, θα πρέπει να δίνεται η δέουσα προσοχή σε πιθανά ζητήματα **εργατικού δικαίου** και **προστασίας προσωπικών δεδομένων!**

4. Έναρξη της διαδικασίας

(14/69)

- **Εκ των προτέρων χαρτογράφηση** όλων των σταδίων του ελέγχου (επιτόπιος έλεγχος / συνεντεύξεις κτλ.), των προσώπων-κλειδιά και ανάλυση κινδύνων. Η αλληλουχία των σταδίων αυτών είναι δυνατόν όμως να τροποποιηθεί στην πράξη, ανάλογα με τις προϊούσες ανάγκες του ελέγχου
- **Συνεννόηση** με τα κατάλληλα στελέχη (π.χ., από το νομικό τμήμα) για τον **καλύτερο δυνατό προγραμματισμό** της διαδικασίας
- **Προσδιορισμός** των κατάλληλων προσώπων, στα οποία θα δίνονται οι **επιμέρους αναφορές**, και των προσώπων, τα οποία θα αποτελούν τους **τελικούς αποδέκτες** αυτών: συνήθως, δικηγορική εταιρεία που παρέχει στην υπό έλεγχο επιχείρηση συμβουλευτικές υπηρεσίες (μάλλον παρά ο εσωτερικός νομικός σύμβουλος ή το νομικό τμήμα της επιχείρησης)
- **Ανακοίνωση** στους εργαζομένους vs. απαραίτητο το στοιχείο του **αιφνιδιασμού**

 Ενέργειες κατά τη διάρκεια του ελέγχου

1. Επιμέρους στάδια του ελέγχου

(16/69)

Η προσέγγιση είναι διερευνητική και κατά περίπτωση διαμορφώνει τα ακόλουθα στάδια του εσωτερικού ελέγχου:

- ✓ Σημείο έναρξης ο ηλεκτρονικός έλεγχος
- ✓ Κλιμάκωση του ηλεκτρονικού ελέγχου γύρω από συγκεκριμένη θεματική
- ✓ Διεξαγωγή επιτόπιου ελέγχου στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης
- ✓ Συνεντεύξεις με εργαζομένους

2. Ηλεκτρονικός έλεγχος (e-review)

(17/69)

- Χρήση κατάλληλων **key words** για τον εντοπισμό των κατάλληλων ηλεκτρονικών εγγράφων
- Χρήση **τεχνολογικών δυνατοτήτων** που προσφέρουν οι σύγχρονες πλατφόρμες **e-discovery**
 - ✓ **Predictive coding**
 - ✓ **Εργαλεία αναζήτησης**

3. Αποστολή περιοδικών progress report

(18/69)

- **Ξεχωριστή ανάλυση** κάθε ευρήματος
 - ✓ Κωδικός αριθμός ταυτοποίησης
 - ✓ **Είδος εγγράφου και ημερομηνία**
 - ✓ Σύντομη **περιγραφή** (τίτλος, περιεχόμενο, αποστολείς και αποδέκτες κλπ)
 - ✓ **Αξιολόγηση** και περαιτέρω σχολιασμός (κατηγοριοποίηση του ευρήματος ως “low risk”, “medium risk,” “high risk”)
- **Συχνότητα αποστολής** ανάλογη με τις **απαιτήσεις του ελέγχου**

3. Αποστολή περιοδικών progress report

(19/69)

Κωδικός Αριθμός	Είδος / Ημερομηνία	Περιγραφή	Ζήτημα	Αξιολόγηση	Risk
F252021 (1205505-9)	Μήνυμα ηλεκτρονικής επικοινωνίας με ένα συνημμένο αρχείο Word και ένα συνημμένο αρχείο PDF και ημερομηνία αποστολής 15 Μαρτίου 2010.	Η εν λόγω επικοινωνία, με τίτλο «ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ [ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗ] Μάρτιος 2010» εστάλη από τον [εργαζόμενο Α] στον [εργαζόμενο Β] και τον [εργαζόμενο Γ]. Περιλαμβάνει δύο (2) συνημμένα τα οποία αναφέρονται σε τιμές χονδρικής ενός ανταγωνιστή. Οι τίτλοι των συνημμένων είναι «ΝΕΟΣ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ [ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗ] – ΕΞΩΦΥΛΛΟ – ΜΑΡΤΙΟΣ 2010» και «ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ [ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗ] – ΜΑΡΤΙΟΣ 2010».	Πιθανή οριζόντια παραβίαση (ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών)	Η αλληλουχία της επικοινωνίας καταδεικνύει ότι εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες (δηλαδή ο τιμοκατάλογος ανταγωνιστή) προωθήθηκε στον [εργαζόμενο Α] από έναν τρίτο, [εργαζόμενο του πελάτη]. Το πρώτο e-mail της εν λόγω επικοινωνίας είχε σταλεί στον [εργαζόμενο του πελάτη] από [εργαζόμενο του ανταγωνιστή] στις 12 Μαρτίου 2010. Τα επιμέρους e-mail δεν περιλαμβάνουν κατά τα λοιπά συνοδευτικό κείμενο. Ο συνημμένος τιμοκατάλογος έχει ημερομηνία Μαρτίου 2010 – το γεγονός αυτό αφήνει να εννοηθεί ότι οι πληροφορίες που περιέχει αφορούν παρόντα χρόνο. Δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα ανταλλαγής πληροφοριών μέσω ενός συστήματος «hub & spoke».	medium

4. Στον τόπο του πιθανού «εγκλήματος»

(20/69)

Συνεντεύξεις

- Πριν ή μετά τον έλεγχο εγγράφων;
- Ποια η σημασία της συνέντευξης;
- Πολλές συνεντεύξεις παράλληλα;
- Μέθοδος, ύφος και περιεχόμενο συνέντευξης
 - ✓ Καλή προετοιμασία ερωτήσεων
 - ✓ Φιλικό ύφος
 - ✓ Επανάληψη ορισμένων ερωτήσεων - επιμονή σε συγκεκριμένα ζητήματα
 - ✓ Διασταύρωση – επαλήθευση απαντήσεων
 - ✓ Καταγραφή σημειώσεων
 - ✓ Δεν πρέπει να επικοινωνούνται οι προβληματισμοί προς τον συνεντευξιαζόμενο

4. Στον τόπο του πιθανού «εγκλήματος»

(21/69)

Έλεγχος Εγγράφων

- Ποια έγγραφα ελέγχονται (πρακτικά, συμβάσεις, εσωτερικά έγγραφα, ημερολόγια, χειρόγραφες σημειώσεις);
- Μέθοδος, ύφος και περιεχόμενο ελέγχου
 - ✓ Εξονυχιστική μελέτη των εγγράφων
 - ✓ Ερωτήσεις αναλυτικές σε κάθε έγγραφο που μπορεί να εγείρει θέματα
 - ✓ Διασταύρωση απαντήσεων με συναφείς απαντήσεις που δόθηκαν κατά τη συνέντευξη
 - ✓ Καταγραφή προβληματισμών που προκύπτουν
 - ✓ Δεν πρέπει να επικοινωνούνται οι προβληματισμοί προς το στέλεχος

5. Διεξαγωγή τελικών συνεντεύξεων (interviews)

(22/69)

- Σκοπός
 - ✓ Παροχή **διευκρινήσεων** σε σχέση με «**προβληματικά**» ευρήματα και «**γκρίζες**» περιοχές
 - ✓ Εξακρίβωση τυχόν **πρόθεσης παραβίασης** των διατάξεων περί ανταγωνισμού και **των συνθηκών** υπό τις οποίες συμμετείχαν σε τυχόν παραβατική συμπεριφορά
- Προετοιμασία
 - ✓ Επιλογή των **κατάλληλων συνεντευξιαζομένων** ανάλογα με την εμπλοκή τους στα (ιδίως “high risk”) ευρήματα και τη συχνότητα της εμπλοκής αυτής
 - ✓ Δημιουργία **εξατομικευμένων ερωτηματολογίων**

5. Διεξαγωγή τελικών συνεντεύξεων (interviews)

(23/69)

- Διαδικασία συνεντεύξεων
 - ✓ **Υπογραφή ενημερωτικού εγγράφου** (information notice) από κάθε συνεντευξιαζόμενο
 - ✓ **Γενικές και ειδικές ερωτήσεις** χωρίς προσκόλληση στη σειρά των ερωτηματολογίων
 - ✓ Τήρηση **πρωτοκόλλου συνεντεύξεων και πρακτικών**
- Ενέργειες μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων
 - ✓ **Εκ νέου συνάντηση** με τους συνεντευξιαζόμενους (follow-up) για την αποτίμηση της διαδικασίας
 - ✓ **Αξιολόγηση ευρημάτων**

 Ενέργειες μετά τη διεξαγωγή του ελέγχου

1. Τελική έκθεση ελέγχου

(25/69)

- Στόχευση
 - ✓ **συνθετική αξιολόγηση των επιμέρους ασκήσεων** που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο του ελέγχου
 - ✓ **εστίαση και προσανατολισμός** στις υπό εξέταση πιθανές παραβιάσεις
- **Επισήμανση** ότι η έκθεση είναι **εμπιστευτική και απόρρητη**

1. Τελική έκθεση ελέγχου

(26/69)

- Δομή
 - ✓ **Περίληψη** των κυριότερων συμπερασμάτων του ελέγχου (**executive summary**)
 - ✓ Απαρίθμηση των **επιμέρους σταδίων** του ελέγχου
 - ✓ **Κατηγοριοποιημένη ανάλυση (ανά πιθανή παραβίαση)**
 - Κυριότερα ευρήματα από τον ηλεκτρονικό και επιτόπιο έλεγχο και απαντήσεις συνεντευξιαζομένων
 - Εντοπισμός μοτίβων συμπεριφοράς
 - Νομική αξιολόγηση ευρημάτων
 - ✓ **Συμπεράσματα και προτάσεις για χάραξη στρατηγικής**
 - ✓ Χρήση **παραρτημάτων** (π.χ., αναλυτική παράθεση μεμονωμένων ευρημάτων, βοηθητικά διαγράμματα και στατιστικά στοιχεία)

2. Αξιολόγηση κινδύνου και κατηγοριοποίηση

(27/69)

Με την ολοκλήρωση του εσωτερικού ελέγχου πραγματοποιείται στρατηγική αξιολόγηση των ευρημάτων. Τα ευρήματα κατηγοριοποιούνται σε μία κλίμακα *low*, *medium* και *high risk* ή αλλιώς σε:

- Εν δυνάμει ανησυχητικά ευρήματα (**low risk**)
- Προβληματικά ευρήματα (**medium risk**)
- Επικίνδυνα ευρήματα (**high risk**)

2. Αξιολόγηση κινδύνου και κατηγοριοποίηση

(28/69)

Εν δυνάμει ανησυχητικά ευρήματα (low risk):

Τα ευρήματα αυτά είναι μάλλον απίθανο να θεμελιώσουν αφ' εαυτών ασυμβατότητα με τους κανόνες ανταγωνισμού, δεν εγκυμονούν κατ' αρχήν κινδύνους για την εταιρεία και από μόνα τους δεν είναι ικανά να αποτελέσουν αιτία κυρώσεων από την πλευρά της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Πρόκειται για ευρήματα που δύναται να αποτελέσουν το έναυσμα και σε ενδεχόμενο έλεγχο της Επιτροπής να σταθούν αφορμή για βαθύτερο έλεγχο και αναζήτηση επιπλέον στοιχείων (λ.χ. παρακολούθηση πορείας «φθηνών» παράλληλων εισαγωγών προϊόντων).

2. Αξιολόγηση κινδύνου και κατηγοριοποίηση

(29/69)

Προβληματικά ευρήματα (medium risk):

Medium risk

Τα ευρήματα αυτά εγκυμονούν κινδύνους για την επιχείρηση, ιδίως σε συνδυασμό με οικονομικά ή άλλα στοιχεία π.χ. μαρτυρίες στελεχών της, που μπορεί να αποτελούν ενδείξεις ή και να αποδεικνύουν παραβατική συμπεριφορά.

2. Αξιολόγηση κινδύνου και κατηγοριοποίηση

(30/69)

Συνήθως, πρόκειται για ευρήματα που, από νομική άποψη, κατατάσσονται σε «γκρίζες» ζώνες.

Εν ολίγοις, αν και μπορούν να ερμηνευθούν ως παράβαση κανόνων δικαίου του ανταγωνισμού, **καταλείπουν περιθώρια υπεράσπισης** ενώπιον της αρχής ανταγωνισμού με βάση την έως τώρα ευρωπαϊκή και ελληνική νομολογία.

Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να προεξοφληθεί εκ προοιμίου θετική έκβαση για την επιχείρηση, ιδίως αν στην πορεία η αρχή ανταγωνισμού εντοπίσει συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. συνομιλία με πελάτες λιανικής αναφορικά με τον τρόπο εξασφάλισης περιθωρίου κέρδους τους).

2. Αξιολόγηση κινδύνου και κατηγοριοποίηση

(31/69)

**Επικίνδυνα ευρήματα
(high risk):**

Τα ευρήματα αυτά είναι στην κορυφή της κλίμακας. Πρόκειται για ευρήματα που **αφ' εαυτών θεμελιώνουν ευθεία παράβαση** των κανόνων του ανταγωνισμού και ενδεχόμενος εντοπισμός τους από την Επιτροπή ανταγωνισμού θα σημαίνει τη βέβαιη επιβολή κυρώσεων, χωρίς να απαιτείται, για το σκοπό αυτό, συνεκτίμηση συγκλινόντων αποδεικτικών ευρημάτων (corroborative evidence).

Κλασικό παράδειγμα η ανταλλαγή, μεταξύ ανταγωνιστών εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών αναφορικά με μελλοντικές τιμές χονδρικής, μελλοντικούς όρους συναλλαγής με πελάτες, κλπ.

3. Προτάσεις για αντιμετώπιση – Χάραξη στρατηγικής

(32/69)

Η χάραξη στρατηγικής διαφέρει
σε ένταση και σε σχεδιασμό
ανάλογα με τα ευρήματα που θα
προκύψουν

3. Προτάσεις για αντιμετώπιση – Χάραξη στρατηγικής

(33/69)

Σχέδιο για αντιμετώπιση *εν δυνάμει ανησυχητικών* ευρημάτων:

- Τροποποίηση της επιχειρηματικής συμπεριφοράς ώστε να αποσοβούνται ακόμη και οι ελάχιστοι κίνδυνοι ασυμβατότητάς της με τους κανόνες ανταγωνισμού (λ.χ. η παύση παρακολούθησης της ροής των παράλληλων εισαγωγών).
- Έλεγχο και επικαιροποίηση των εκπαιδευτικών εργαλείων συμμόρφωσης με το δίκαιο του ανταγωνισμού σε συνδυασμό με επιμορφωτικά σεμινάρια.
- Εσωτερικούς και στοχευμένους ελέγχους μικρότερης κλίμακας.

3. Προτάσεις για αντιμετώπιση – Χάραξη στρατηγικής

(34/69)

Σχέδιο για αντιμετώπιση **προβληματικών** ευρημάτων:

- Άμεση παύση και αλλαγή της προβληματικής συμπεριφοράς όπου αυτό είναι δυνατόν, π.χ. τροποποίηση συμβάσεων, δημόσια αποστασιοποίηση σε επικοινωνίες (“public distancing”), κλπ.
- Άμεση εφαρμογή διαδικασιών για τη συμμόρφωση με το δίκαιο του ανταγωνισμού, π.χ. εισαγωγή εσωτερικών διαδικασιών και κανονισμών, σεμινάρια και εκπαίδευση του προσωπικού.
- Το σχέδιο αυτό **δεν αποσοβεί το ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων για το παρελθόν**, ωστόσο, μπορεί να αποτελέσει **ελαφρυντική περίπτωση** για τον υπολογισμό του ποσού των κυρώσεων αυτών.

3. Προτάσεις για αντιμετώπιση – Χάραξη στρατηγικής

(35/69)

Σχέδιο για αντιμετώπιση **επικίνδυνων** ευρημάτων:

- Άμεση παύση και αλλαγή της προβληματικής συμπεριφοράς όπου αυτό είναι δυνατόν, π.χ. τροποποίηση συμβάσεων.
- Άμεση εφαρμογή διαδικασιών για τη συμμόρφωση με το δίκαιο του ανταγωνισμού, π.χ. εισαγωγή εσωτερικών διαδικασιών και κανονισμών, σεμινάρια και εκπαίδευση του προσωπικού.
- Εξέταση υποβολής αίτησης επιείκειας ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού (στο μέτρο που οι ισχύοντες κανόνες επιτρέπουν την υποβολή αυτή, για παράδειγμα στην περίπτωση των οριζόντιων συμπράξεων).

3. Προτάσεις για αντιμετώπιση – Χάραξη στρατηγικής

(36/69)

Τι είναι η αίτηση επιείκειας;

Η αίτηση επιείκειας είναι ένα εργαλείο - κίνητρο που προβλέπεται απευθείας από το νόμο (άρθρ. 25 παρ. 8 Ν. 3959/2011) και δίνει τη δυνατότητα στην εταιρεία που έχει υποπέσει σε ορισμένες παραβατικές συμπεριφορές να παρουσιαστεί στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να «ομολογήσει» την παράβαση και **υπό προϋποθέσεις** να εξασφαλίσει «ασυλία» ή μειωμένα πρόστιμα.

- Η αίτηση επιείκειας υποβάλλεται **μόνο για «οριζόντιες»** παραβάσεις, δηλαδή για παραβάσεις που γίνονται σε συνεννόηση με ανταγωνιστές (π.χ. καρτέλ ή άλλες οριζόντιες συμπράξεις με ανταγωνιστές) και **όχι για κάθετες** παραβάσεις (π.χ. με πελάτες ή προμηθευτές).

3. Προτάσεις για αντιμετώπιση – Χάραξη στρατηγικής

(37/69)

- Για να θεωρηθεί πλήρης και αξιολογήσιμη, η αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει απτές αποδείξεις παραβατικής συμπεριφοράς (δηλαδή «εν δυνάμει ανησυχητικά» και «προβληματικά» ευρήματα δεν αρκούν).
- Για πλήρη απαλλαγή από πρόστιμα απαιτείται από την εταιρεία να προσκομίσει **πρώτη** στοιχεία που δεν έχει η Επιτροπή Ανταγωνισμού και που να αποδεικνύουν την παραβατική συμπεριφορά.
- Για μειωμένα πρόστιμα (έως και 50%) απαιτείται από την εταιρεία να προσκομίσει στοιχεία με σημαντική «**επιπρόσθετη**» αποδεικτική αξία.

3. Προτάσεις για αντιμετώπιση – Χάραξη στρατηγικής

(38/69)

- Όταν ένας έλεγχος εντοπίζει τόσο οριζόντιες παραβιάσεις (π.χ. καρτέλ), όσο και κάθετες παραβιάσεις (π.χ. RPM), η αξιολόγηση της δυνατότητας υποβολής αίτησης επιείκειας ως προς τις οριζόντιες παραβιάσεις θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι ενδέχεται να εγερθούν υποψίες της Επιτροπής και ως προς τις κάθετες!
- Εάν έχει κινηθεί διαδικασία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (και όχι από την ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού) υπάρχει και η εναλλακτική «διευθέτησης διαφορών» βάσει της οποίας, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και έναντι «ομολογίας», δύναται να μειωθεί το ποσό του προστίμου (Κανονισμός 773/2004, όπως έχει τροποποιηθεί).

Παραδείγματα ευρημάτων και αξιολόγησης αυτών

1. Συμπράξεις – Τυπολογία ευρημάτων

(40/69)

- Ηλεκτρονικές επικοινωνίες (e-mail) με ανταγωνιστές
- Επιστολές ή επικοινωνίες κάτω από το λογότυπο ένωσης επιχειρήσεων

«Εν συνεχεία της χθεσινής πανελλήνιας σύσκεψης αποφασίστηκε η αναπροσαρμογή των χονδρικών τιμών [του προϊόντος] ως εξής: Super Market 2 EUR/kg, Αντιπρόσωποι 1,5 EUR/kg κλπ. Οι παρακάτω τιμές είναι οι κατώτατες και θα ισχύσουν από Δευτέρα 25/9. Την Πέμπτη 28/9 θα γίνει συνάντηση των Εμπορικών Διευθυντών για να διαπιστωθεί η εφαρμογή των νέων τιμών»

(απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 563/VII/2013)

1. Συμπράξεις – Τυπολογία ευρημάτων

(41/69)

- Πρακτικά συναντήσεων

«Τη Δευτέρα 31 Μαΐου και ώρα 11.00 – 14.30, στη [...], στο Ξενοδοχείο [...], πραγματοποιήθηκε συνάντηση εκπροσώπων των [ανταγωνιστών] [Α], [Β], [Γ], [Δ] και [Ε]. Σύμφωνα με όσα συζητήθηκαν, οι βασικοί άξονες της στρατηγικής για το επόμενο διάστημα θα πρέπει να είναι ... ενόψει της επιδότησης της ποσόστωσης των παραγωγών και της αναμενόμενης μείωσης των τιμών σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. να γίνει προσπάθεια συγκράτησης των τιμών στη χώρα μας και αντιστροφής των ανοδικών τάσεων, προκειμένου να μην περιοριστεί η ανταγωνιστικότητα του [προϊόντος]»

(απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 369/VI/2009)

- Χειρόγραφες σημειώσεις

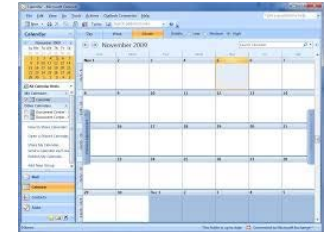
- Επισημάνσεις προς τρίτα μέρη

Σε κατάσταση κρατήσεων εκδηλώσεων ξενοδοχείου: «ATTENTION: [ΟΝΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ] SHOULD NOT BE MENTIONNED ANYWHERE IN THE HOTEL!!!» (277/IV/2005)

1. Συμπράξεις – Τυπολογία ευρημάτων

(42/69)

- Σημειώσεις σε προσωπική ηλεκτρονική ατζέντα (calendar)

Subject: Ανταγωνιστής Α, Ανταγωνιστής Β
Location: Γραφεία Ανταγωνιστή και εν συνεχεία ΚΡΙΘΑΜΟΣ,
Χαλάνδρι

Start: Mon 11/18/2013 4:00 PM
End: Mon 11/18/2013 7:30 PM

Recurrence: (none)
Meeting Status: Meeting organizer
Organizer: Managing Director

Subject: Ανταγωνιστής Α, Ανταγωνιστής Β, confirmed
Location: Κρίθαμος Χαλάνδρι
Start: Fri 11/29/2013 3:30 PM
End: Fri 11/29/2013 6:30 PM
Show Time As: Out of Office
Recurrence: (none)
Organizer: Managing Director

Εστιατόριο Κρίθαμος
Μπουμπουλίνας & Ν. Παρίτση,
Ν. Ψυχικό

1. Συμπράξεις – Τυπολογία ευρημάτων

(43/69)

- Απευθείας επικοινωνίες μεταξύ ανταγωνιστών από της οποίες συνάγεται πρόθεση για κατανομή προσφορών σε διαγωνισμούς (bid rigging)

«Στη συνέχεια της συνάντησης μας στο γραφείο μου, παρουσία των στελεχών μου κ.κ. [...] και [...] και του δικού σας στελέχους κ. [...] και της συμφωνίας την οποία εμείς είχαμε για τον διαγωνισμό της [ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ], τα στελέχη σας κ.κ. [...] και [...] επισκέφθηκαν τα κεντρικά μας γραφεία και είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσουν, την κάλυψη την οποία είχαμε δώσει στην [ΕΤΑΙΡΕΙΑ], όσον αφορά διάφορους πελάτες και πιο ειδικά στους [Α], [Β], [Γ], [Δ] κ.α. Ως εκ τούτου, περιμένω να λάβουμε την ίδια κάλυψη από εσάς για την [ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ], όπως μου είχατε υποσχεθεί προσωπικά εσείς» (απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 325/V/2007)

1. Συμπράξεις – Αξιολόγηση

(44/69)

- Εξ αντικειμένου (*per se*) παραβίαση των 1 Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις (εναρμονισμένες πρακτικές) η συχνότητα της επαφής με ανταγωνιστές, το περιεχόμενο της επικοινωνίας με αυτούς, η συνεκτίμηση συγκλινουσών αποδείξεων και η συνδρομή «αντικειμενικού» στοιχείου (ομοιόμορφη συμπεριφορά των ανταγωνιστών στην αγορά) συνηγορεί υπέρ της εξ αντικειμένου παραβίασης.
- Οριζόντιος περιορισμός του ανταγωνισμού.
- Περιορισμός ιδιαίτερης σοβαρότητας και απαξίας – προτεραιότητα στην πολιτική ανταγωνισμού.

2. Hub & spoke – Τυπολογία ευρημάτων (45/69)

- Συστηματική λήψη πληροφοριών από προμηθευτές ή πελάτες (που με τον τρόπο αυτό λειτουργούν ως δίαυλοι επικοινωνίας)
 - ✓ Τιμές χονδρικής / τιμοκατάλογοι ανταγωνιστών
 - ✓ Πληροφορίες για εκπτώσεις ή άλλους εμπορικούς όρους ανταγωνιστών
- Χαρακτηριστικά σχετικών επικοινωνιών
 - ✓ Σχετικά πρόσφατες (λαμβάνονται σε πραγματικό χρόνο)
 - ✓ Συχνότητα επικοινωνιών
 - ✓ Εξατομικευμένο περιεχόμενο επικοινωνιών (στοιχεία αφορούν συγκεκριμένο ανταγωνιστή/ ανταγωνιστές)
 - ✓ Πολλές φορές δεν αποκαλύπτεται η πηγή των πληροφοριών
 - ✓ Γνώση του εμπιστευτικού χαρακτήρα (**CONFIDENTIAL!!!**)

2. Hub & spoke – Τυπολογία ευρημάτων (46/69)

From: Πελάτης
Sent: Σάββατο, 20 Οκτωβρίου 2012 6:30 AM
To: Εταιρεία
Subject: FW: Ενημερωτικό σημείωμα αρ. 28
Attachments: Ανάλυση τιμής προϊόντων.xlsx, Ενημερωτικό σημείωμα 28.pdf, Προϊοντικό σημείωμα X.pdf, Προϊοντικό σημείωμα Y.pdf

ΓΙΡΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ MARKETING
ΕΙΝΑΙ ΜΠΙΡΟΣΤΑ...
ΔΕΣ ΤΙΜΕΣ...ΧΑΧΑΧΑΧΑΧΑ

---Original Message---

From: Ανταγωνιστής

Sent: Thursday, October 18, 2012 4:00 PM

Subject: ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΡ. 28

Αγαπητοί συνεργάτες,

επισυνάπτεται η εγκύκλιος που αφορά τη νέα καινοτομία της στα προϊόντα

Επίσης επισυναπτόμενα θα βρείτε τα προϊοντικά δελτία των 2 νέων προϊόντων X και Y
Στο excel μπορείτε να δείτε την ανάλυση τιμής αυτών.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Η ομάδα Πωλήσεων & Marketing

2. Hub & spoke – Αξιολόγηση

(47/69)

- Οριζόντιος περιορισμός του ανταγωνισμού.
- Οι εναρμονισμένες πρακτικές (ιδίως δια μέσου της ανταλλαγής εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών) παρουσιάζουν περισσότερες δυσχέρειες στον εντοπισμό τους σε σχέση με τις «συμβατικές» οριζόντιες συμπράξεις.
 - ✓ Δύσκολα ανιχνεύσιμη η κοινή βούληση των ανταγωνιστών («υποκειμενικό» στοιχείο): έμφαση στην κάθετη διάσταση της ανταλλαγής πληροφοριών
 - ✓ Δυσχερής η θεμελίωση αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της επικοινωνίας ή της ανταλλαγής πληροφοριών δια μέσω τρίτων και του περιορισμού του ανταγωνισμού στην αγορά («αντικειμενικό» στοιχείο) Βλ. βαθμό διαφάνειας και εναλλακτικές δυνατότητες πληροφόρησης στη σχετική αγορά

3. Καθορισμός τιμών μεταπώλησης (RPM) – Τυπολογία ευρημάτων (48/69)

Ηλεκτρονικές επικοινωνίες (e-mail)

«Την Τετάρτη 12 Απριλίου έχει δοθεί ραντεβού τιμών σε επίπεδο χονδρικής + ΦΠΑ στα προϊόντα του συνημμένου αρχείου. Παρακαλώ αν σε κάποια από αυτά πουλάτε χαμηλότερα, να προσαρμόσετε τις τιμές έως την Τρίτη 11 Απριλίου»
(απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 373/V/2007)

3. Καθορισμός τιμών μεταπώλησης (RPM) – Τυπολογία ευρημάτων

(49/69)

Public distancing: ειδική περίπτωση επικοινωνιών με πελάτες

- Ακολουθούν «παράπονα» πελατών που αναφέρονται σε τιμές
- Αποδεικνύουν εξοικείωση της εταιρείας με ζητήματα δικαίου του ανταγωνισμού

Αγαπητοί Συνεργάτες,

Την προηγούμενη εβδομάδα, ενημερώθηκα από τον συνεργάτη μου της , ότι δημιουργήθηκε πρόβλημα με προσφορά σε πελάτη του καταστήματος του. Όπου δόθηκε από την αγορά και συγκεκριμένα από κατάσταση της έκπτωση 18%, χωρίς καν την αγορά των επίπλων, μιας και αυτά είναι ήδη παραγγελία της .

Τόσο η , όσο και η , δεν πρόκειται να κτυπούν τιμές, πέραν της συμφωνημένης και προτεινόμενης τιμής από την εταιρεία σας (του 15%). Όμως όταν έχουμε αποδεδειγμένα χτυπήματα τιμών από την αγορά, δεν πρόκειται να το αφήνουμε έτσι και θα ενημερώνουμε ΑΜΕΣΑ όλους, τόσο εσάς στην όσο και τους συνεργάτες μας (Kitchen

Σας ευχαριστώ, με εκτίμηση,

Πελάτης

Γεν Δ/ντής

Αγαπητέ καλημέρα

Οι τιμές είναι προτεινόμενες και μη δεσμευτικές. Ως εκ τούτου η αγορά καθορίζει τις τιμές λιανικής.

Πιστεύω ότι πρέπει να συζητηθούμε και να συζητήσουμε μαζί με τους συνεταίρους σου την συμφωνία του 2011.

Είμαι στη διάθεση σου για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

Εταιρεία

3. Καθορισμός τιμών μεταπώλησης (RPM) – Τυπολογία ευρημάτων

(50/69)

- Εσωτερικά έγγραφα

Εμπορική πολιτική 2014

Αυτό που επικοινωνούμε στους πελάτες μας είναι:

Όταν πουλάνε στην RRP (Προτεινομένη μη δεσμευτική τιμή λιανικής) τότε όλοι μπορούν να έχουν margin min 18% για όλα τα προϊόντα που έχουν σε display

Αυτό προκύπτει στον πελάτη αγοράζοντας με τις παροχές

Βασικής έκπτωσης		10%
Φυσικού καταστήματος		10%
Παρουσίας (π) προϊόντων	45% στο σύνολο του καταστήματος	3%
Display		5%
(Η έκπτωση Display είναι μια extra παροχή 5% από 1/1/14 που δίνεται για τους κωδικούς που εκτίθενται στο κατάστημα κάθε φορά που ο πελάτης βάζει παραγγελία)		
YEB (Year end bonus)		5%
Καθώς και μιας extra έκπτωσης επί τιμολογίου η οποία είναι ίδια για όλους τους πελάτες και διαφέρει ανά κωδικό ανάλογα με την απόσταση του RRP από το LP		X%

3. Καθορισμός τιμών μεταπώλησης (RPM) – Τυπολογία ευρημάτων

(51/69)

- **Συμβατικές ρήτρες**

«Η εταιρεία θα θέτει από καιρόν εις καιρό και μόνη της την λιανική τιμή σε τοπικό νόμισμα καθεμίας από τις εκδόσεις της στη γεωγραφική περιοχή. Ο πελάτης θα πληροφορείται εγγράφως τις αλλαγές τιμών πριν την ημερομηνία αλλαγής τους»
(απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 455/V/2009)

«Οι τιμές στις οποίες ο Δικαιοδόχος θα διαθέτει περαιτέρω τα εμπορεύματα διαμορφώνονται καταρχήν ελεύθερα από αυτόν. Ωστόσο, ο Δικαιοδόχος περιορίζεται ως προς την ελευθερία διαμόρφωσης των τιμών του από την φήμη των εμπορευμάτων της σύμβασης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διατίθενται σε τόσο χαμηλές τιμές, ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η αξιοπιστία και η φήμη του συστήματος. Εφόσον στο μέλλον επιτραπεί από τη νομοθεσία περί ελεύθερου ανταγωνισμού η δυνατότητα του Δικαιοπαρόχου να καθορίζει τις τιμές μεταπώλησης, συμφωνείται ότι ο Δικαιοπάροχος θα έχει το δικαίωμα να κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης».
(απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 580/VII/2013)

3. Καθορισμός τιμών μεταπώλησης (RPM)-Αξιολόγηση

(52/69)

- Εξ αντικειμένου (*per se*) παραβίαση των 1 Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.
- Κάθετος περιορισμός του ανταγωνισμού.
- Εύκολα εντοπίσιμη παραβίαση – ένα και μόνο εύρημα αρκεί για να στοιχειοθετήσει την επιβολή προστίμου χωρίς περαιτέρω διερεύνηση εάν η σχετική δέσμευση εφαρμόστηκε ή σε σχέση με το αποτέλεσμα που είχε στον ανταγωνισμό.

4. Περιορισμός παράλληλων εισαγωγών – Τυπολογία ευρημάτων

(53/69)

Ηλεκτρονικές επικοινωνίες (e-mail)

From: Εργαζόμενος Α
Sent: Πέμπτη, 24 Νοεμβρίου 2011 3:15 PM
To: Διάφοροι εργαζόμενοι
Cc: Άλλοι εργαζόμενοι
Subject: FW: [ΠΕΛΑΤΗΣ] [ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ] partner προϊόν

Καλησπέρα σας,

Παρακάτω αλληλογραφία για [redacted] ελληνικής παραγωγής, partner προϊόν, το οποίο προμηθεύτηκε ο κ [redacted] δεν είναι partner πελάτης) από τον [redacted] και κατόπιν πουλήθηκε σε τελικό καταναλωτή.

Μ.φ.χ.

Εργαζόμενος Α

From: Εργαζόμενος Β
Sent: Παρασκευή, 25 Δεκεμβρίου 2011 12:45 PM
To: Διάφοροι εργαζόμενοι
Subject: FW: [ΠΕΛΑΤΗΣ] [ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ] partner προϊόν

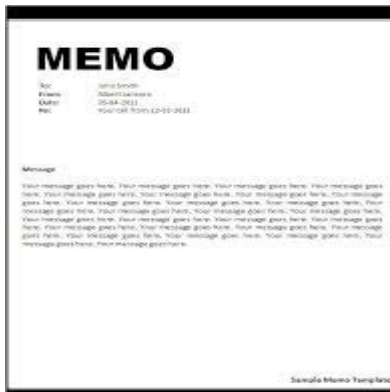
Did we take any actions towards Germany?

Εργαζόμενος Β
title

4. Περιορισμός παράλληλων εισαγωγών – Τυπολογία ευρημάτων

(54/69)

Εσωτερικά έγγραφα

Η τάση της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι να αντιμετωπίζει με καχυποψία εσωτερικές επικοινωνίες, από τις οποίες συνάγεται ότι μια εταιρεία παρακολουθεί συστηματικά το παράλληλο εμπόριο, ιδίως όταν ο περιορισμός των παράλληλων εισαγωγών εμφανίζεται ως στρατηγικός στόχος (π.χ., εσωτερική παρουσίαση με τίτλο «Παράλληλες εισαγωγές – Σχέδιο Δράσης»)

4. Περιορισμός παράλληλων εισαγωγών – Τυπολογία ευρημάτων

(55/69)

Συμβατικές ρήτρες

«Σε περίπτωση που διακινήσετε προϊόντα της εταιρείας μας που προέρχονται από τρίτους εισαγωγείς (παράλληλο εμπόριο), τότε θα πάψει να ισχύει η παρούσα συμφωνία στο σύνολό της»

(απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 441/V/2009)

«Μη διάθεση από τα καταστήματα σας προϊόντων παράλληλης εισαγωγής, ομοίων προς αυτά που διακινεί η εταιρεία μας που όμως δεν πληρούν τους όρους της Ελληνικής Νομοθεσίας. Σε περίπτωση παράβασης του παρόντος όρου, δεν θα αποδοθεί η προβλεπόμενη από το παρόν έκπτωση συλλογής προϊόντων»

(απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 453/V/2009)

5. Περιορισμός παράλληλων εισαγωγών – Αξιολόγηση

(56/69)

- Εξ αντικειμένου (*per se*) παραβίαση των 1 Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ σύμφωνα με την Επιτροπή Ανταγωνισμού
- Κάθετος περιορισμός του ανταγωνισμού

Εσωτερικοί έλεγχοι & προσωπικά δεδομένα των
εργαζομένων:
στάθμιση αντικρουόμενων συμφερόντων

1. Νομοθετικό & κανονιστικό πλαίσιο

(58/69)

- Νόμος 2472/1997 (βασικός νόμος περί προστασίας προσωπικών δεδομένων)
- Οδηγία 115/2001 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σχετικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων μέσα στα πλαίσια της εργασιακής σχέσης

1. Νομοθετικό & κανονιστικό πλαίσιο

(59/69)

- Μη δεσμευτικές απόψεις της Ομάδας Εργασίας Αρ. 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ
 - ✓ Γνώμη 1/2006 της Ομάδας Εργασίας της 1ης Φεβρουαρίου 2006 που αφορά τις εσωτερικές διαδικασίες καταγγελίας δυσλειτουργιών στους τομείς της λογιστικής, των εσωτερικών λογιστικών ελέγχων, των ελέγχων λογαριασμών, της καταπολέμησης της δωροδοκίας και του τραπεζικού και οικονομικού εγκλήματος
Αναμένεται έκδοση αντίστοιχης απόφασης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
 - ✓ Έγγραφο εργασίας της Ομάδας Εργασίας της 29ης Μαΐου 2002 για την επιτήρηση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τόπο εργασίας

2. Καθορισμός υπεύθυνου επεξεργασίας (60/69)

**Ελληνική
θυγατρική
εταιρεία**
Υπεύθυνη
Επεξεργασίας

Μητρική εταιρεία
από κοινού Υπεύθυνη
Επεξεργασίας **ή** Εκτελούσα
την Επεξεργασία

**Τρίτοι πάροχοι
υπηρεσιών** (software
provider & εξωτερικός νομικός
σύμβουλος)
Εκτελούντες την
επεξεργασία

3. Υποχρεώσεις επιχειρήσεων

(61/69)

■ Ενημέρωση των εργαζομένων

Κυρίως μέσω υιοθέτησης πολιτικής της επιχείρησης δυνάμει της οποίας οι εργαζόμενοι ενημερώνονται σχετικά με την διεξαγωγή εσωτερικών ελέγχων.

Η πολιτική θα πρέπει να περιλαμβάνει κυρίως πληροφορίες σχετικά με τα εξής:

- ✓ Συγκεκριμένες περιστάσεις που δικαιολογούν τον έλεγχο και το εύρος και την εμβέλεια του
- ✓ Βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά της μεθόδου ελέγχου
- ✓ Σκοπός συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων
- ✓ Πρόσωπα στα οποία κοινοποιούνται τα δεδομένα
- ✓ Ύπαρξη και τρόπος άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης

3. Υποχρεώσεις επιχειρήσεων

(62/69)

Αν δεν περιλαμβάνεται επαρκής ενημέρωση σε πολιτική της επιχείρησης, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να ενημερώνονται σε κάθε περίπτωση διεξαγωγής ελέγχου. Κρίσιμο ζήτημα ο χρόνος ενημέρωσης.

Μετά τον έλεγχο, θα πρέπει να λαμβάνει χώρα ατομική ενημέρωση εργαζομένου εφόσον συλλέχθηκαν εναντίον του επιβαρυντικές πληροφορίες.

Υλικό που έχει συλληχθεί χωρίς ενημέρωση των εργαζομένων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναντίον τους!!!

3. Υποχρεώσεις επιχειρήσεων

(63/69)

- Συγκατάθεση των εργαζομένων δεν απαιτείται
- Τήρηση των αρχών της αναγκαιότητας και αναλογικότητας
 - ✓ Κατά κανόνα είναι επιτρεπτός ο έλεγχος όταν υπάρχουν **ενδείξεις παρατυπιών**
 - ✓ Απαγόρευση γενικής, προληπτικής και συστηματικής έρευνας των emails
 - ✓ Περιορισμός του ελέγχου σε **συγκεκριμένους εργαζομένους** των οποίων η θέση εργασίας είναι συνυφασμένη με το αντικείμενο της έρευνας
 - ✓ Απαγόρευση ελέγχου των emails των εργαζομένων που αποστέλλονται **μέσω προσωπικής ηλεκτρονικής διεύθυνσης** (π.χ. yahoo, hotmail) και προτροπή χρήσης αυτών για προσωπικής φύσης αλληλογραφία
 - ✓ Περιορισμός του ελέγχου των επαγγελματικών email των εργαζομένων κυρίως με την **χρήση λέξεων-κλειδιών**

3. Υποχρεώσεις επιχειρήσεων

(64/69)

- **Υποχρέωση υποβολής γνωστοποίησης ενώπιον της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα**
Δεν απαιτείται εκτός αν τα δεδομένα διαβιβάζονται σε τρίτους ή διαβιβάζονται εκτός ΕΕ (σε αυτήν την περίπτωση ενδέχεται να απαιτείται άδεια)
- **Υπογραφή ρητρών ανάθεσης εκτέλεσης της επεξεργασίας με τους παρόχους υπηρεσιών και ειδικές διατάξεις για την προστασία και ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων (data processing agreements)**

Ζητήματα εργατικού δικαίου

1. Ενημέρωση/διαβούλευση με εκπροσώπους των εργαζομένων

(66/69)

Από την ελληνική νομοθεσία δεν προκύπτει υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης/διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργαζομένων (σωματεία ή συμβούλια εργαζομένων) για την επικείμενη διενέργεια εσωτερικού ελέγχου.

2. Συμμετοχή των εργαζομένων

(67/69)

Δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση των θεμάτων αυτών στην ελληνική εργατική νομοθεσία. Η υποχρέωση των εργαζομένων να συμμετάσχουν και να απαντήσουν στις ερωτήσεις κατά τη διάρκεια εσωτερικού ελέγχου απορρέουν από την γενική αρχή της πίστης του εργαζομένου.

Αντίστοιχα, η διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου από τον εργοδότη πρέπει επίσης να συμμορφώνεται με τις αρχές της καλής πίστης και αξιοπρέπειας (όχι πίεση ή απειλή).

Για σκοπούς απόδειξης, είναι σκόπιμο να τηρούνται πρακτικά των συνεντεύξεων και να υπογράφονται από τα μέρη.

3. Καταγγελία σύμβασης

(68/69)

Τα αποτελέσματα του εσωτερικού ελέγχου μπορεί να οδηγήσουν σε στοιχειοθέτηση παραβάσεων από την πλευρά εργαζομένων.

Στο πλαίσιο αυτό, τα σχετικά ευρήματα θα συνυπολογιστούν στην αξιολόγηση κάθε περίπτωσης για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων από τον εργοδότη με σημαντικότερο φυσικά την καταγγελία της σύμβασης εργασίας των παραβατών.

Ιδιαίτερη σημασία στην αξιολόγηση συγκεκριμένων περιπτώσεων θα έχουν η θέση του εργαζομένου, η έκταση της παράβασης και οι πιθανές κυρώσεις, ο βαθμός υπαιτιότητας, καθώς και η προηγούμενη γνώση (και ιδιαίτερα εκπαίδευση) επί της Πολιτικής Ανταγωνισμού του εργοδότη.

Σας ευχαριστούμε